



MISCONNECTED

MISCONNECTED

Een project van KYOKO SCHOLIERS

Vooraf

In 2011 maakt Kyoko samen met Ruth Becquart de installatie BRIEF. Een jaar lang onderhouden ze een handgeschreven briefwisseling met mensen van over de hele wereld. Van kunstenaars en psychiaters, over hun eigen vaders en taxichauffeurs, tot politici en prostituees... In de installatie verwerken ze briefflarden tot zes audiofragmenten. BRIEF, een reizend auditief brievenarchief, is een héél langzame draaimolen met zes schrijftafeltjes waaraan de fragmenten te beluisteren zijn. Terwijl de molen ronddraait, hoort de toeschouwer stemmen die hem woorden toevertrouwen. Flarden uit handgeschreven intieme gesprekken die zich een jaar lang ontwikkelden. Ongeacht geslacht, leeftijd, nationaliteit, beroep of achtergrond delen de correspondenten een groot verlangen, een grote schrik en de constante jacht op dat beetje geluk.



BRIEF is geboren uit een verlangen naar traagheid in een tijdperk waarin snelheid en het comfort van 'dingen gedaan krijgen met één druk op de knop' een doel op zich zijn geworden. Kyoko en Ruth vroegen zich af wat het zou opleveren als ze gas terugnamen. Traag hun gedachten verwoorden in inkt op papier. Naar een brievenbus lopen. Wachten op een antwoord. Vier seizoenen lang. Door de langzaam draaiende installatie wordt de toeschouwer op een zachttaardige manier gedwongen om naar de wereld te kijken, terwijl hij luistert naar intieme, geschreven gesprekken van mensen over de hele wereld.

BRIEF raakt een gevoelige snaar: Kyoko en Ruth winnen de Dioraphte Stimuleringsprijs en staan met de installatie op een reeks festivals in Nederland en Vlaanderen.

Van brief naar telefoongesprek

Meteen na *BRIEF* begint Kyoko te spelen met het idee om in een nieuw project dieper in te gaan op intieme één-op-één-gesprekken met onbekenden.

Op een dag wijst haar elfjarige nichtje naar een oud telefoontoestel en vraagt wat het is. ‚Dat is een telefoon!’ Waarop het nichtje het niet-gelovend uitproest: ‚Sure!!’. Kyoko weet wat haar te doen staat: na de handgeschreven briefcorrespondentie, zal ze nu vier seizoenen lang telefoongesprekken aangaan. Niet per gsm, niet per ‚phone’! Neen, per ouderwetse draadtelefoon. In een telefoonhokje nog wel.



Verkeerd verbonden

In haar laatste projecten *BRIEF* en *BASTAARD* (zie p.5 ‚Over de maker’) werd Kyoko, in de vele gesprekken die ze daarvoor had, geraakt door de vaststelling dat zoveel mensen geen verbinding lijken te vinden met de maatschappij. Die draait, hard en volgens haar eigengediceerde regels. Ze verlangt van ons dat we mee op de kar springen. Maar wat met de mensen (volwassenen en kinderen) die niet durven springen? Of niet kunnen. Of niet *willen*? Of zij die wel willen, en het ook doen, en toch (soms letterlijk) uit de boot vallen?

In *MISCONNECTED* vormt de telefoondraad het symbool van de maatschappelijke verbinding die de geïsoleerde bellers al dan niet vrijwillig doorknipten. Kyoko zal een jaar lang telefoneren met gevangenen, vluchtelingen, zigeuners, landlopers en daklozen, maar ook met patiënten, wezen, sekteleiden, kluzenaars, kloosterlingen en einzelgangers allerhande.

Net zoals de briefschrijvers van *BRIEF*, zijn de telefoongesprekspartners veilig en onzichtbaar voor de ander. Kyoko zal met ieder van hen de tijd nemen om een vertrouwdheid te creëren, waarin stiltes kunnen vallen, langzaam afgetast kan worden, teruggebeld kan worden op een andere dag. Er kan gepraat en geluisterd worden, gefluisterd en gezongen...

Gedurende één lente, één zomer, één herfst en één winter zal Kyoko telkens één maal (plus minus) één uur bellen met 20 heel verschillende mensen tussen 6 en 99 jaar. Dit steeds in overleg met de bellers, die het uiteraard ook vrij staat vroeger in te haken of te vragen om op een ander moment terug te bellen, en steevast volgens de premisse: ‚jouw verhaal in ruil voor het mijne’. Als het jaar rond is, wordt een installatie gemaakt. Hierin zal de toeschouwer letterlijk en figuurlijk een stukje van dezelfde weg afleggen als (één van) de bellers.

De cel

Het alomgekende telefoonhokje (voor de meesten onder ons een even vertrouwd beeld als de straatvuilnisbak of het verkeerslicht), is in onze contreien ondertussen volledig uit het straatbeeld verdwenen. De allerlaatste exemplaren werden in 2015 definitief verwijderd.



Vroeg of laat zullen de kleuters van vandaag ons vragen of we zelf ooit echt nog in zo'n aquarium hebben staan bellen met een phone aan een draad! Een ding waar je een cent in steekt, om te kunnen bellen. En nog snel een volgende cent, of de verbinding is verbroken.

De verbinding die je met mensen maakt vanuit een telefooncel is (of was) vergelijkbaar met diegene die je maakt per handgeschreven brief: je moet voor beiden je comfortabele woonkamer verlaten, je moet voor beiden weer en wind trotseren om je naar een publiek object (een telefoonhok of een postbus) te begeven. Beiden zijn ze - naar onze hedendaagse normen - ietwat omslachtig en vragen geduld...

Maar wie de moeite doet om naar een telefooncel te lopen, krijgt er ook iets voor terug. De telefooncel is immers een beschutte plek. Niet alleen tegen regen en wind, maar vooral tegen meeluisterende oren. Het is er tegelijkertijd onpersoonlijk en intiem. Daardoor krijgt het gesprek zelf alle aandacht. Er is geen afleiding van familieleden, vrienden of collega's, geen huishoudelijk apparaat, binnenkomende post of werk dat tussendoor even je aandacht vraagt. Geen smiley's, geen digitale kusjes. Geen veelbetekende ogen die je aankijken. Je hebt je vertrouwde nest verlaten, bent door de buitenlucht hierheen gewandeld en nu - in deze glazen bubble - is er niets anders dan: jij en die stem in de hoorn waar je op reageert. De tijd lijkt gestold en je kunt op adem komen, kijken, voelen (wat is er, hier en nu? wat was dat daarstraks?) en zo een echt gesprek aangaan.



Het voortraject

Samen met productiemedewerkster Lot Vandekeybus (die daarnaast redactrice is voor Canvas) en dramaturg Tom Hannes zoekt Kyoko in januari en februari 2015 naar goeie beller(tje)s en legt een eerste contact met hen.

Tegelijkertijd wordt in die maanden door scenograaf Bram Verhagen, technisch uitvinder Ed Scholiers (de makers van de molen van *BRIEF*) en Kyoko een eigenzinnige telefooncel gecreëerd. Een mobiel exemplaar, geïnspireerd op de mooiste telefoonhokjes uit de wereldgeschiedenis (mèt betaaltelefoon, uiteraard, en met ongezien mooie art-deco klinken uit de tijd van de allereerste modellen).

Dit telefoonhokje zal vier seizoenen lang de lagelanden afreizen en telkens parkeren op een strategisch gekozen bijzondere locatie (aan zee, in het bos, in het midden van een boerenveld, op een plat dak van een hoog gebouw). Telkens op wandelafstand van de verblijfplaats van de bellers. Zij worden op een afgesproken tijdstip in het hokje verwacht, waar ze in ieder seizoen één uur lang zullen bellen met Kyoko. Deze gesprekken worden opgenomen.

De installatie-voorstelling

Als het jaar rond is, wordt het materiaal verzameld en verwerkt in een nieuwe installatie, open voor het publiek. Kyoko zal hiervoor de opgenomen gesprekken (1 uur per seizoen = 4 uur materiaal per beller) monteren tot een aantal luisterfragmenten van 3,5 minuten.

De installatie zal de vorm hebben van twee dubbele telefoonhokjes (rug aan rug tegen elkaar) die - afwisselend op desolate en drukke locaties - op 2 vlak naast elkaar liggende sporen van 25 meter lang worden gemonteerd.

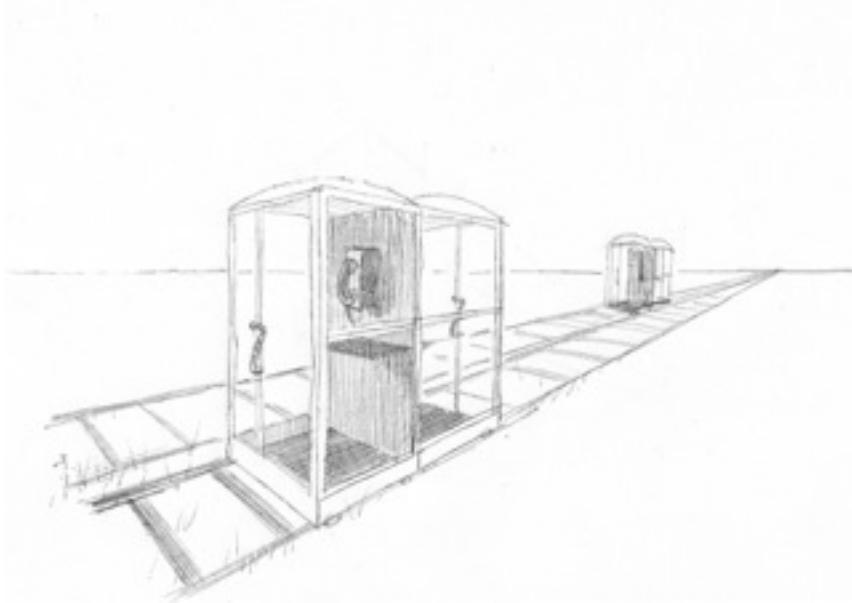
Op het ene spoor (denk aan een oud treinspoor) staat aan het linkeruiteinde een dubbelhokje, op het andere spoor staat er eentje rechts.

Vier toeschouwers per keer kunnen plaatsnemen. Ze steken een munt in het toestel en kiezen uit enkele teasers in het telefoonboek dat voor hen ligt. Zes verschillende fragmenten per hokje, telkens met vermelding van de taal waarin het gesprek gevoerd wordt (Engels of Nederlands). Optioneel wordt ook vermeld of het fragment al dan niet voor kinderoortjes bedoeld is. We rekenen erop dat de verhalen van kinderen volwassenen zullen kunnen boeien en ontroeren. Maar evengoed houden we er rekening mee dat jonge toeschouwertjes een aangepast fragment nodig hebben. Een verhaal dat ze kunnen begrijpen, dat hen kan aanspreken en waaraan ze geen nachtmerries zullen overhouden.

Als het corresponderende nummer ingetoest wordt, begint het geluidsfragment. Hierbij horen ze enkel wat door Kyoko's gesprekspartner werd gezegd. Kyoko's uitspraken zijn niet te horen. Met andere woorden: enkel wat de 'beller' ergens in het voorbije jaar in dit hokje de

hoorn toevertrouwd heeft, is blijven hangen in de opname. Zo is de toeschouwer getuige van flarden van intieme gesprekken en wordt zijn verbeelding op gang gebracht.

Maar dat is niet alles. Van zodra de munt in de gleuf gestoken word, komt het hokje in beweging. Héél traag en eenzaam rijdt het hokje naar de andere kant. Het doet er 3,5 minuten over (de duur van één geluidsfragment) om het spoor van 25 meter af te leggen. Dat is érg traag, bijna onmerkbaar voortbewegen. In het midden van het spoor zullen de hokjes elkaar kruisen.



Wat ziet de toeschouwer tijdens het rijden:

- De toeschouwer die in het achteruitrijdende hokje zit, kan vanop zijn spoor de beller op het andere spoor zien aankomen, tot ze elkaar gepasseerd zijn. Dan ziet hij niets anders meer dan de buitenwereld waarin hij zich langzaam voortbeweegt.
- De toeschouwer die in het vooruit rijdende hokje zit, ziet eerst alleen maar de buitenwereld, tot plots naast hem de beller op het andere spoor opduikt, en langzaam van hem wegrijdt.

Wat toevallige passanten zien is een absurd intrigerend landschap van langzaam af en aan rijdende telefoonhokjes. Een surreële plek die zowel de actieve als de passieve toeschouwer zal dwingen om anders te kijken en luisteren naar de wereld.

Inhoud en vorm van het voortraject en de uiteindelijke installatie vallen samen in het *MISCONNECTED*-concept. Alles en iedereen mist hier een verbinding. En toch zal ook iedereen iemand ontmoeten. Kyoko ontmoet de bellers, de bellers ontmoeten Kyoko, de toeschouwer ontmoet een beller én telkens één andere toeschouwer (ze kunnen elkaar in de ogen kijken, net op het moment dat de hokjes elkaar kruisen)... De ontmoetingen zijn van beperkte duur, maar als ze met volle aandacht aangegaan worden, zullen ze zinderen - tot de kiestoon hen meedogenloos onderbreekt en ieder weer zijn eigen weg gaat.

Credits

Concept en creatie: Kyoko Scholiers

Assistentie research en productie: Lot Vandekeybus

Dramaturgie: Tom Hannes

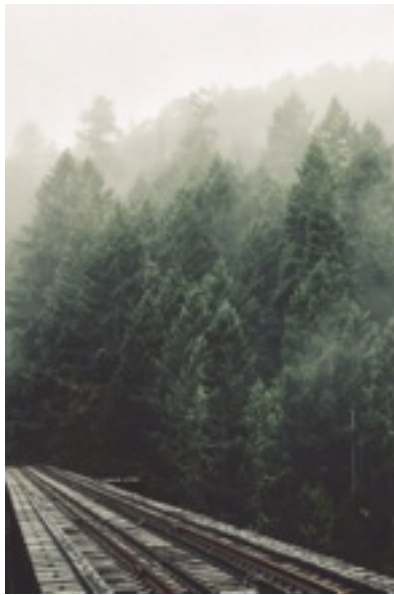
Decor: Bram Verhagen, Ed Scholiers, Guy Van den Brill

Uitvoerende productie: Caravan Production

Coproductie: Warande, Krokusfestival, Kc nOna e.a. (nog te bevestigen)

Met steun van: ccBe

Misconnected-Moodboard:



Over de maker



Kyoko Scholiers (°1981) studeert in 2003 af aan Studio Herman Teirlinck en werkt als toneelspeler en -maker met o.a. De Roovers, Het Toneelhuis, De Zweep, Comp.Marius, Theater Antigone, HETPALEIS, De Kempvader en BRONKS.

Ze speelt onder meer in Anyway the Wind Blows (Tom Barman), Rosie (Patrice Toye), Stille Waters en De hel van Tanger (Frank Van Mechelen), Het Achterland (Dorothee Vanberghe), Het Eiland (Jan Eelen) en Sextet (Eddy Terstall).

Samen met Studio Herman Teirlinck-genoten Louis van der Waal en Maarten Westra Hoekzema richt ze in 2007 het collectief ,unm' op. Het drietal creëert door de pers bejubelde locatie-voorstellingen als *Tussen hond en wolf*, waarin de toeschouwers van op een rijdende tribune getuige zijn van een bitterzoet liefdesverhaal (2009, Zomer Van Antwerpen, Warande) en *The house that built us*, waarvoor Kyoko choreograaf Koen De Preter en 10 figuranten in de arm neemt, en het publiek vanuit een achtertuin de bewogen geschiedenis van een met sloop bedreigd huis krijgt te zien (2012, Zomer Van Antwerpen, C-mine cultuurcentrum, Warande, Theater op de Markt).

In 2015 besluiten de unm-ers – na acht fijne jaren – het collectief te ontbinden omdat de zin een eigen weg te gaan zich opdringt. Kyoko komt in oktober 2015 uit met *Bastaard*, een existentieel-komisch onderzoek naar haar eigen vermeende afstamming van Napoleon Bonaparte. Deze multimediale zoektocht wordt lovend ontvangen door de pers (lees [hier](#) de recensie in KNACK, en [hier](#) de recensie in Enola) en geselecteerd voor Festival Cement 2016. In het theaterseizoen 2016-2017 volgt er een tweede tournee van *Bastaard* door Nederland en Vlaanderen. Meer info vindt je op www.kyokoscholiers.be



Planning

- januari - februari 2016: productionele voorbereiding
- maart 2016 t.e.m. maart 2017: vergaren materiaal, rondreizen met de telefoonkotjes + opnames
- maart 2017 t.e.m. eind april 2017: montage + creatie van de installatie voor publiek
- mei 2017: Belgische première